

FİZİKİ TERMİNLƏR VƏ İFADƏLƏR

A.İ. MUXTAROV

BDU, Z. Xəlilov, 23

M.A. MUXTAROV

*AMEA-nın Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu**Bakı şəh., F. Ağayev küç, 9.*

T.R. MEHDİYEV, K.B. QURBANOV, E.A. AXUNDOVA, N.A. AXUNDOVA,

N.İ. HÜSEYNOVA, S.İ. ƏLİYEVƏ, E.Ə. ƏLƏSGƏROVA

*Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu**Az-1143, Bakı şəhəri, H. Cavid pr., 131.*

Ü

ü0001	üç ampermetrlər metodu	three ammeter method	метод трёх амперметров
ü0002	üç atomlu molekul	triatomic molecule	трёхатомная молекула
ü0003	üç cisim məsələsi	problem of three bodies, tree body problem	задача трёх тел
ü0004	üç dairəli qoniometr	three-circle goniometer	трёхкругный гониометр
ü0005	üç elektronlu rabitə	three-electron bond	трёхэлектронная связь
ü0006	üç əsas rəng	three primary colors	три основные цвета
ü0007	üçfazlı cərəyanın reaktiv gücü	three-phase reactive power	реактивная мощность трёхфазного тока
ü0008	üçfazlı dəyişən cərəyan	three-phase alternating current	трёхфазный переменный ток
ü0009	üçfazlı generator	three-phase generator	трёхфазный генератор
ü0010	üçfazlı gərginlik	three-phase voltage	трёхфазное напряжение
ü0011	üçfazlı mühərrik	three-phase motor	трёхфазный двигатель
ü0012	üçfazlı sxem	three-phase circuit	трёхфазная схема
ü0013	üçfazlı transformator	three-phase transformation	трёхфазный трансформатор
ü0014	üçfazlı vattmetr	three-phase wattmeter	трёхфазный ваттметр
ü0015	üçfotonlu flüoresensiya	three-photon fluorescence	трёхфотонная флуоресценция
ü0016	üçfotonlu proses	three-photon process	трёхфотонный процесс
ü0017	üçfotonlu udulma	three-photon absorption	трёхфотонное поглощение
ü0018	üçgirişli çıxma qurğusu	three-input subtracter	вычитающее устройство с тремя входами
ü0019	üçgirişli summator	three-input adder	сумматор с тремя входами
ü0020	üçkomponentli sistem	three-component system	трёхкомпонентная система
ü0021	üçkomponentli xəlitə	ternary alloy	трёхкомпонентный (тройной) сплав
ü0022	üçmənəli məntiq	three valued logic	трёхзначная логика
ü0023	üçmolekullu reaksiya	trimolecular reaction	тримолекулярная реакция
ü0024	üçnaqillli sistem	three-wire system	трехпроводная система
ü0025	üçölçülü fəza	three-dimensional space	трёхмерное пространство

ü0026	üçölçülü fırlanma	three-dimensional rotation	трёхмерное вращение, трехмерный поворот
ü0027	üçölçülü gərginlik	three-dimensional stress	трёхмерное напряжение
ü0028	üçölçülü harmonik ossilyator	three-dimensional harmonic oscillator	трёхмерный гармонический осциллятор
ü0029	üçölçülü holoqram	three-dimensional hologram	трёхмерная голограмма
ü0030	üçölçülü kristal	three-dimensional crystal	трёхмерный кристалл
ü0031	üçölçülü kristal qəfəs	three-dimensional lattice	трёхмерная кристаллическая решётка
ü0032	üçölçülü məsələ	three-dimensional problem	трёхмерная задача
ü0033	üçölçülü model	three-dimensional model	трёхмерная модель
ü0034	üçölçülü ölçmə	three-dimensional measurement	трёхмерное измерение
ü0035	üçölçülü quruluş	three-dimensional structure	трёхмерная (пространственная) структура
ü0036	üçölçülü təsvir	three-dimensional image, three-dimensional representation	трёхмерное изображение, трёхмерное представление
ü0037	üçölçülü vektor	three-dimensional vector	трёхмерный вектор
ü0038	üçölçülü axın	three-dimensional flow	трехмерное течение
ü0039	üçoxlu ellipsoid	triaxial ellipsoid	трёхосный эллипсоид
ü0040	üçpazlı (üçbücaq şəkilli) kristalloqrafik sistem	triclinic crystal system	триклинная кристаллографическая система
ü0041	üçpazlı ox	triclinic axis	триклинная ось
ü0042	üçpilləli raket	three-stage rocket	трёхступенчатая ракета
ü0043	üçpolyar koordinatlar	tripolar coordinates	триполярные координаты
ü0044	üçrəngli fotometriya	three-color photometry	трёхцветная фотометрия
ü0045	üçrəngli fotoqrafıya	three-color photography	трехцветная фотография
ü0046	üçrəngli kolorimetr	trichromatic colorimeter	трехцветный колориметр
ü0047	üçrəngli polimer	terpolymer	трёхзвенный полимер
ü0048	üçsəviyyə üzrə yazma	three-level recording	запись по трём уровням
ü0049	üçsəviyyəli bərk cisimli lazer	three-level solid-state laser	трёхуровневый твердотельный лазер
ü0050	üçsəviyyəli lazer	three-level laser	трёхуровневый лазер
ü0051	üçsəviyyəli mazer	three-level maser	трёхуровневый мазер
ü0052	üçsəviyyəli sistem	three-level system	трёхуровневая система
ü0053	üçtərəfli bucaq	trihedral angle	трёхгранный угол
ü0054	üçünvanlı kod	three-address code	трёхадресный код
ü0055	üçvalentli	trivalent	трёхвалентный
ü0056	üçvariantlı sistem	trivalent system	тривариантная система
ü0057	üç vektorun mürəkkəb hasilı	vector triple product	смешанное произведение трёх векторов
ü0058	üç voltmetrlər metodu	three voltmeter method	метод трёх вольтметров
ü0059	üçzərrəcikli hal	three-particle state	трёхчастичное состояние
ü0060	üçbucaqlı matrisa	triangular matrix	треугольная матрица
ü0061	üçbucaq aksioması	triangle axiom	аксиома треугольника
ü0062	üçbucaqlı	triangle	треугольник

FİZİKİ TERMİNLƏR VƏ İFADƏLƏR

ü0063	üçbucaqlı dipiramida	trigonal bipyramid	тригональная дипирамида, тригональная бипирамида
ü0064	üçbucaqlı ədədlər	triangular numbers	треугольные числа
ü0065	üçbucaqlı impuls	triangular pulse	треугольный импульс, импульс треугольной формы
ü0066	üçbucaqlı kristalloqrafik sistem	trigonal crystal system	тригональная кристаллографическая система, тригональная сингония
ü0067	üçbucaqlı koordinatlar	triangular coordinates	треугольные координаты
ü0068	üçbucaqlı piramida	trigonal pyramid	тригональная пирамида
ü0069	üçbucaqlı prizma	triangular prism	треугольная призма
ü0070	üçbucaqlı qəfəs	trigonal lattice	тригональная решётка
ü0071	üçbucaqlı qat	triangular layer	треугольный слой
ü0072	üçbucaq bərabərsizliyi	triangle inequality	неравенство треугольника
ü0073	üçbucaqla birləşmə	delta connection	соединение треугольником
ü0074	üçfazlı cərəyan	three-phase current	трехфазный ток
ü0075	üçfazlı cərəyan gücü	three-phase power	мощность трёхфазного тока
ü0076	üçölçülü fırlanmalar qrupu	three-dimensional rotation group	группа трёхмерных вращений
ü0077	üçölçülü sistem	three-dimensional system	трехмерная система
ü0078	üçqat diffuziya	triple diffusion	тройная диффузия
ü0079	üçqat diffuzlu tranzistor	triple-diffused transistor	транзистор с тройной диффузией
ü0080	üçqat elektrolit	ternary electrolyte	тройной (тернарный) электролит
ü0081	üçqat inteqral	triple integral	тройной интеграл
ü0082	üçqat nöqtə	triple point	тройная точка (на диаграмме состояний)
ü0083	üçqat rabitə	triple bond	тройная связь
ü0084	üçqat toqquşma	triple collision	тройное столкновение, тройное соударение
ü0085	üçqat ulduz	triple star	тройная звезда
ü0086	üçtilli prizma	trihedral prism	трехгранная призма
ü0087	üçüncü dərəcəli əyri	cubic curve	кривая третьего порядка
ü0088	üçüncü dərəcəli reaksiya	third order reaction	реакция третьего порядка
ü0089	üçüncü dərəcəli səth	surface of third order	поверхность третьего порядка
ü0090	üçüncü dövretmə	tertiary circulation	третичная циркуляция
ü0091	üçüncü dolaq	tertiary winding	третичная обмотка
ü0092	üçüncü harmonika	third harmonic	третья гармоника
ü0093	üçüncü kosmik sürət	third astronomical velocity	третья космическая скорость
ü0094	üçüncü növ elektrod	electrode of the third kind	электрод третьего рода
ü0095	üçüncü quruluş	tertiary structure	третичная структура
ü0096	üçüncü spektr	tertiary spectrum	спектр третичный
ü0097	üçayaq	tripod	треножник
ü0098	üçüncünün çıxarılma qanunu	law of excluded middle	закон исключённого третьего

ü0099	üfüqi adveksiya	horizontal advection	горизонтальная адвекция
ü0100	üfüqi açılış	horizontal scanning	горизонтальная (строчная) развёртка
ü0101	üfüqi antena	horizontal antenna	горизонтальная антенна
ü0102	üfüqi dairə	horizontal circle	горизонтальный круг
ü0103	üfüqi dayanıqsızlıq	horizontal instability	горизонтальная неустойчивость
ü0104	üfüqi dayaq	horizontal tail	горизонтальное оперение
ü0105	üfüqi divergensiya	horizontal divergence	горизонтальная дивергенция
ü0106	üfüqi dövretmə	horizontal circulation	горизонтальная циркуляция
ü0107	üfüqi ekvator parallaksı	equatorial horizontal parallax	горизонтальный экваториальный параллакс
ü0108	üfüqi görünüş	horizontal visibility	горизонтальная видимость
ü0109	üfüqi hərəkət	horizontal motion	горизонтальное движение, движение по горизонтали
ü0110	üfüqi istiqamətdə yol verilən qabiliyyət	horizontal resolution	разрешающая способность по горизонтали
ü0111	üfüqi kənar açılma	horizontal deflection	горизонтальное отклонение
ü0112	üfüqi maqnitometr	horizontal magnetometer	горизонтальный магнитометр, H-магнитометр
ü0113	üfüqi müstəvi	horizontal plane	горизонтальная плоскость
ü0114	üfüqi ox	horizontal axis	горизонтальная ось
ü0115	üfüqi parallaks	horizontal parallax	горизонтальный параллакс
ü0116	üfüqi polyarlaşmış antenna	horizontally polarized antenna	горизонтально поляризованная антенна
ü0117	üfüqi polyarlaşmış dalğa	horizontally polarized wave	горизонтально поляризованная волна
ü0118	üfüqi qəfəs	horizontal cell	горизонтальная клетка
ü0119	üfüqi qüvvə	horizontal force	горизонтальная сила, горизонтальная составляющая силы
ü0120	üfüqi refraksiya	horizontal refraction	горизонтальная рефракция
ü0121	üfüqi rəqqas	horizontal pendulum	горизонтальный маятник
ü0122	üfüqi sapdıran lövhələr	horizontal-deflection plates	горизонтальные отклоняющие пластины
ü0123	üfüqi səth	flat surface	поверхность горизонтальная
ü0124	üfüqi seysmoqraf	horizontal seismograph	горизонтальный сейсмограф, сейсмограф для записи горизонтальных колебаний
ü0125	üfüqi sinxronlayıcı impuls	horizontal synchronization pulse	горизонтальный синхронизирующий импульс
ü0126	üfüqi şüalanma	horizontal radiation	горизонтальное излучение
ü0127	üfüqi sürüşmə	horizontal displacement	горизонтальное смещение
ü0128	üfüqi təbəqə	horizontal layer	горизонтальный слой
ü0129	üfüqi tərkib hissəsi	horizontal component	горизонтальная составляющая
ü0130	üfüqi uçuş	horizontal flight	горизонтальный полёт
ü0131	üfüq	horizon	горизонт

FİZİKİ TERMİNLƏR VƏ İFADƏLƏR

ü0132	üfüq depressiyası	dip of horizon	депрессия горизонта
ü0133	üfüqi antenna	horizontal antenna	горизонтальная антенна
ü0134	üfüqün aşağı düşməsi (alçalması)	dip of horizon	понижение горизонта
ü0135	üfüqi istiqamət	horizontal direction	направление горизонтальное
ü0136	üfüqi komponent	horizontal component	составляющая горизонтальная
ü0137	üfürülmüş yastıq	air-cushion	надувная подушка
ü0138	ümumdünya cazibə qanunu	law of universal gravitation	закон всемирного тяготения
ü0139	ümumdünya cazibəsi	universal gravitation	всемирное тяготение
ü0140	ümumi (yekun) keçiricilik	total conductivity	проводимость суммарная
ü0141	ümumi (yerlə birləşdirilən) bazalı sxem	grounded-base circuit	схема с общей (с заземлённой) базой
ü0142	ümumi analiz	frontal analysis	фронтальный анализ
ü0143	ümumi anodlu gücləndirici	amplifier with common anode, common anode amplifier	усилитель с общим анодом
ü0144	ümumi baza	common base	общая база
ü0145	ümumi bazalı gücləndirici	common base amplifier	усилитель с общей базой
ü0146	ümumi bölən	common divisor	общий делитель
ü0147	ümumi bölünən	common multiple	общее кратное
ü0148	ümumi cəm (yekun), cəmləmə, toplama	total sum	общая сумма, суммирование
ü0149	ümumi daxili toxunan	internal common tangent	общая внутренняя касательная
ü0150	ümumi emitter	common emitter	общий эмиттер
ü0151	ümumi emitterli gücləndirici	common emitter amplifier	усилитель с общим эмиттером
ü0152	ümumi emitterli sxem, yerlə birləşdirilmiş emitterli sxem	grounded-emitter circuit	схема с общим эмиттером, схема с заземлённым эмиттером
ü0153	ümumi fizika	general physics	общая физика
ü0154	ümumi forma	general form	общая форма
ü0155	ümumi həll	general solution	общее решение
ü0156	ümumi inversiya	frontal inversion	фронтальная инверсия
ü0157	ümumi ion	common ion	общий ион
ü0158	ümumi işıqlanma	general illumination	общее освещение
ü0159	ümumi istifadədə olan hesablama maşın	general-purpose computer	вычислительная машина общего назначения
ü0160	ümumi kallektorlu gücləndirici	common collector amplifier	усилитель с общим коллектором
ü0161	ümumi katodlu gücləndirici	common cathode amplifier	усилитель с общим катодом
ü0162	ümumi kök	common root	общий корень
ü0163	üfüqi koordinat sistemi	horizontal system of coordinates	горизонтальная система координат
ü0164	ümumi kollektor	common collector	общий коллектор
ü0165	ümumi məxrəc	common denominator	общий знаменатель
ü0166	ümumi nisbilik nəzəriyyəsi	general relativity theory	общая теория относительности

ü0167	ümumi nisbilik prinsipi	general principle of relativity	общий принцип относительности
ü0168	ümumi nöqtə	common point	общая точка
ü0169	ümumi oxlu çevrə	coaxial circles	окружность с общей осью
ü0170	ümumi perpendikulyar	common perpendicular	общий перпендикуляр
ü0171	ümumi presessiya	general precession	общая прецессия
ü0172	ümumi rekursiv funksiya	general recursive function	общерекурсивная функция
ü0173	ümumi şəbəkəli gücləndirici	common grid amplifier	усилитель с общей сеткой
ü0174	ümumi temperatur	total temperature	общая температура
ü0175	ümumi tənlik	general equation	общее уравнение
ü0176	ümumi tin (künc, bucaq)	general angle	общий угол
ü0177	ümumi topologiya	general topology	общая топология
ü0178	ümumi toxunan	common tangent	общая касательная
ü0179	ümumi xarakteristika	overall characteristic	общая характеристика
ü0180	ümumi xarici toxunan	external common tangent	общая внешняя касательная
ü0181	ümumi xassə	general property	общее свойство
ü0182	ümumi vətər	common chord	общая хорда
ü0183	ümumiləşdirilmə, ümumiləşdirmə	generalization	обобщение
ü0184	ümumiləşdirilmiş analitik fəza (məkan)	generalized analytic space	обобщённое аналитическое пространство
ü0185	ümumiləşdirilmiş funksiya	generalized function	обобщённая функция
ü0186	ümumiləşdirilmiş həll olunan qrup	generalized solvable group	обобщённая разрешимая группа
ü0187	ümumiləşdirilmiş homoloji qrup	generalized homology group	обобщённая группа гомологии
ü0188	ümumiləşdirilmiş impuls	generalized momentum	обобщённый импульс
ü0189	ümumiləşdirilmiş izoperimetrik məsələ	generalized isoperimetric problem	обобщённая изопериметрическая задача
ü0190	ümumiləşdirilmiş koordinatlar	generalized coordinates	обобщённые координаты
ü0191	ümumiləşdirilmiş nilpotent element	generalized nilpotent element	обобщённый нильпотентный элемент
ü0192	ümumiləşdirilmiş qüvvə	generalized force	обобщённая сила
ü0193	ümumiləşdirilmiş sürət	generalized velocity	обобщённая скорость
ü0194	ümumiləşdirilmiş topoloji fəza	generalized topological space	обобщённое топологическое пространство
ü0195	ünvanlanma səviyyəsi	addressing level	уровень адресации
ü0196	ünvanlanma sistemi	addressing system	система адресации
ü0197	ünvan hissəsi	address part	адресная часть
ü0198	ünvan sabiti	address constant	адресная константа
ü0199	ünvan sahəsi	address field	поле адреса
ü0200	ünvan sayğacı	address counter	счётчик адреса
ü0201	ünvan sözü	word address	адрес слова
ü0202	ünvan yolu	address track	адресная дорожка
ü0203	ünvanda dayanmaq	address halt, address stop	остановка по адресу
ü0204	ünvanı qeyd edən qurğu, ünvan registri	address register	регистр адреса
ü0205	ünvanın formatı	address format	формат адреса

FİZİKİ TERMİNLƏR VƏ İFADƏLƏR

ü0206	ünvanın hesablanması	address computation	вычисление адреса
ü0207	ünvanın kodu	address code	код адреса
ü0208	ünvanın modifikasiyası	address modification	модификация адреса
ü0209	ünvanın modifikatoru	address modifier	модификатор адреса
ü0210	ünvanlanma	addressing	адресация
ü0211	ünvanlar fəzası	address space	пространство адресов
ü0212	ünvansız komanda	noaddress instruction	безадресная команда
ü0213	ürəyin fibrilly edilməsi	fibrillation of heart	фибрилляция сердца
ü0214	üslub (heca) artikulyasiyası	syllabic articulation	слоговая артикуляция
ü0215	üstlü funksiya	power function	степенная функция
ü0216	üstlü sıra	power series	степенной ряд
ü0217	üstlü sıralar halqası	power series ring	кольцо степенных рядов
ü0218	üstlü sıraya ayırma	expansion into power series	разложение в степенной ряд
ü0219	üstün əmsalı	exponent	показатель степени
ü0220	üstünə salma teoremi	covering theorem	теорема покрытия
ü0221	üstünlük təşkil edən külək	prevailing wind	преобладающий ветер
ü0222	üstünlük təşkil etmə (dominantlıq)	dominance	доминирование
ü0223	üstünlüyü olmayan rejim (şərait)	nonprivileged mode	непривилегированный режим
ü0224	üst-üstə düşən hesab	coincidence counting	счёт совпадений
ü0225	üst-üstə düşmə	coincidence	совпадение
ü0226	üst-üstə düşmə sxemi	coincidence circuit	схема совпадений
ü0227	üst-üstə düşmələr metodu	coincidence method	метод совпадений
ü0228	uyğunlaşdırılmış transformator	matching transformer	согласующий трансформатор
ü0229	üz, tərəf, sərhəd	bound, edge, facet, margin	грань
ü0230	üzəmərkəzlənmiş düzbucaqlı qəfəs	face-centered rectangular lattice	гранцентрированная прямоугольная решётка
ü0231	üzəmərkəzlənmiş güruluş	face-centered structure	гранцентрированная структура
ü0232	üzəmərkəzlənmiş kubik qəfəs	face-centered cubic lattice	гранцентрированная кубическая решётка
ü0233	üzəmərkəzlənmiş kubik quruluş	face-centered cubic structure	гранцентрированная кубическая структура
ü0234	üzəmərkəzlənmiş qablaşdırma	face-centered packing	гранцентрированная упаковка
ü0235	üzəmərkəzlənmiş qəfəs	face-centered lattice	гранцентрированная решётка
ü0236	üzəmərkəzlənmiş sıx qablaşdırma	face-centered closest packing	гранцентрированная плотнейшая упаковка
ü0237	üzən (dəyişən) ünvan	floating address	плавающий адрес
ü0238	üzən (yerdəyişən) vergüllü arifmetik əməliyyat	floating-point arithmetic	арифметическая операция с плавающей запятой
ü0239	üzən (yerdəyişən) vergüllü sabit	floating-point constant	константа с плавающей запятой
ü0240	üzən (yerini dəyişən) vergül	floating point	плавающая запятая
ü0241	üzən başlıq	floating head	плавающая головка
ü0242	üzən cisim	floatable body	тело плавающее

ü0243	üzən kartuşkalı kompas, mayeli kompas	liquid compass	компас с плавающей картушкой, жидкостный компас
ü0244	üzən maqnit başlığı	floating magnetic head	плавающая магнитная головка
ü0245	üzən vergüllü təsvir	floating-point representation	представление с плавающей запятой
ü0246	üzən vergüllü ədəd	floating-point number	число с плавающей запятой
ü0247	üzgəc	replenisher	поплавок
ü0248	üzgəc növlü dağılma ölçən	float-type flowmeter	расходомер поплавкового типа
ü0249	üzgəcli differensial manometr	float-type differential pressure gauge	поплавковый дифференциальный манометр
ü0250	üzgəcli manometr	float-type pressure gauge	поплавковый манометр
ü0251	üzgəcli viskozimetr	float-type viscometer	поплавковый вискозиметр
ü0252	üzmə	floating	плавание
ü0253	üzmə mərkəzi	center of buoyancy	центр плавучести
ü0254	üzmək, Arximed qüvvəsi	buoyancy	плавучесть, Архимедова сила
ü0255	üzvi maddə	organic matter	органическое вещество